

Aleš Čar

Pajčevina

Brez misli stopam skozi hlad cerkve, mimo lesenih klopi in mimo pogleda z oltarja. Brez misli stopim do prazne spovednice v ozadju cerkve, zadnji zdrs podplata, odgovor kamnitega oboka, zrušim se na kolena in obmirujem. Nič, za trenutek. Z olajšanjem sežem proti črni tkanini, dotiki drsijo iz ječe prstov, srkam mirovanje prostora. Na drugi strani brbotanje besed in slik v svetlobi telesa, čutim njihovo drsenje skozi lobanjo po jeziku, njihove udarce ob stene ličnic, ob robove zob ... brbotanje, poln sem, prepóln. Prisluhnem svečanemu molku prazne spovednice, ki je pripravljen prisluhniti mojim besedam, čutim pok pečata na ustnicah.

Z velikanskim olajšanjem se razprem ... spregovorim:

Prvi trenutek: lebdenje za betonskimi kladami vek, mirovanje, še najbolj podobno globoki zapredenosti v sanjske niti. Vendarle oza-veščeno, saj sem v tem mirovanju že prisluškoval šumenju tkiva in udov, ki so iskali svoj prostor v pajčevini telesa ... kaj vem, bila je tudi bolečina, ja, okoli mene se je vse bolj sklepal razboleli prostor telesa. Tik zatem sem s pogledom predrl veke in se razlil v prostor. Zopet sikanje razbolelih jezikov bolečine, najprej iz bele ploskve stropa, nato iz blede jutranje svetlobe, ki je drsela skozi zavesne reže in polnila sobo. Ja, bila je soba, kot vse drugo okoli mene in v meni tudi ta boleče bela, saj ne vem, vse je bilo tako prekleto belo, zapolnjen sem bil z izpraznjeno belino, obdan z izpraznjeno belino, ujet sem bil v belo telo in lebdel sem

med belimi stenami in belim pohištvo, sedel pod oknom, zatrpanim z meglenimi kvadri, dvignjen med bele rjuhe in belino stropa.

Zdaj mi prihaja na misel ... neke vrste zgoščenost bele barve, gre za nekakšno nujnost ali kaj, da vsako misel ali gib že pred rojstvom zaprede v svojo meglo mirovanja in negibnosti. Želja, ja, neverjetna želja po gibanju, po premagovanju prostora mi je vsilila toliko moči, da sem nekako vstal in nekako vzdržal težo bolečin v telesu. Gibanje je v ostro izrisanih valovih pljusknilo v prostor, me zajelo vase in od tistega trenutka dalje je vsak gib in vsaka misel le stopnjevanje nedoumljivega ...

Vstal sem torej, se obrnil in okamenel. Neposrednost kadra, ki je razgaljen ležal pred menoj, je bila boleča: bele stene, belo pohištvo, zakonska postelja in na belih rjuhah porjavelo moško telo. Neopisljivo. Gol ob postelji in gol ob golem moškem telesu, zapreden v totalno osuplost, hkrati pa sredi navala prvih vprašanj. Nekako sem si moral priznati, da ne poznam sobe, da ne vem, kje sem, da pri bogu nimam pojma, kako sem se tu znašel.

Začel sem stopati po sobi, kar tako gor in dol, jasno, pobil me je prvi in neizbežni udarec panike. Osuplo sem pričel metati nase najbližje kose obleke in požirati nedoumljivost vprašanj: kaj za boga se dogaja, ali sem peder, ali je to moj ljubček, ali sem tu doma, ali je on tu doma, ali se prodajam, ali se prodaja on, kdo je on in in vse drugo ... Še sredi ofenzive vprašanj sem zdrsnil iz sobe, iz bele maternice, bi lahko rekel v tem trenutku, vstopil sem v svet barv in se znašel v pritličju. Iskal sem drobce, slikal okolico, kajpada, še vedno nisem verjel praznini v lobanji. Bila je bogato opremljena hiša, velika soba s kaminom, usnjena sedežna garnitura, okrogla steklena miza, računalnik. Moral sem si definitivno priznati, da nimam pojma, kje sem.

"Zajtrk, gospod?"

Ob piskajočem glasu sem se zdrznil in opazil na drugi strani sobe ob velikanskem oknu postarano služkinjo; ob mojem pogledu se je namuznila.

"Ja ... torej ... ne," sem iztisnil. "To pomeni ... ne," sem dodal in zrl v njen nasmešek.

"Prav, gospod," je rekla in se obrnila, vendar znova obstala: "Gospod še spi?"

“Da ... da.” Hočem reči, hotel sem ji reči najprej ponižno, že v naslednjem trenutku sikajoče, kdo se zajebava in kaj se dogaja, kdo sem, kje sem in kako sem se tu znašel. Vendarle, rekel nisem ničesar. Besno sem se obrnil in stopil proti najbližjim vratom, še ena bogato opremljena soba, nato vece, obrnil sem se, hodnik, spalnica in končno izhod.

Pred vrati sem se sesedel na stopnice in obvisel v totalni osuplosti. Prvi zaokroženi občutek: kot da bi me svet izpljunil na drugo stran steklene stene, kot bi plavali predmeti in dogodki mimo mene v drugem času in skozi drug prostor, le navidezno skozi dotike mojih rok. Brez orientacije, brez smeri. Poskušal sem znova v nasprotni smeri. Z zabuhlim jezikom sem zdrsnil po kovinskem okusu presušenega neba, zdrsnil sem skozi topo bolečino v glavi, skozi razbolelo telo, potoval skozi vse, kar se je že ujelo v spominske mreže. Nazaj skozi hišo do sobarice, po stopnicah do postelje in do začudenja ob pogledu na moško telo, do steklenih vprašajev, zraščenih v megličasto pajčevino na robu vidnega polja, do bolečega prebujanja v beli maternici in nato ... nato nič. Predtem ni bilo seveda ničesar. Izmenično sem zrl v ta nič in v teh nekaj nebogljenih faktov jutra, zrl in razpadal v pajčevinasti praznini, dokler nisem nemo obvisel sredi vprašujoče zgroženosti.

Naslednji spomin je občutje brezčasja. Ne vem, prav telesno občutje, že v naslednjem trenutku pa se je pajčevinasta snov časa začela razlivati skozi stekleno steno, v prostor na drugo, mojo stran. Iz mirovanja je vzniknil občutek rojstva. Sem torej na začetku časa, sem začuden zašepetal, ko sem nemočen sprejemal odsotnost svoje preteklosti, izsek trajanja, ki naj bi me določal v tem trenutku in v prihodnosti. Govedo, ti kozel, ti si na začetku časa, sem si govoril začuden v porodnih krčih, ob drsenju iz pajčevinaste praznine spomina, iz ničla v svetlobo igre, ki mi je bila vsiljena in podarjena hkrati.

Koraki, postave skozi blede svetlobo, hlad pomladi ali jeseni, globok vdih ostrih kristalov megle. Sledilo je nekaj, kar je seveda noro, pa vendar nič bolj kot vse drugo. V valovih me je pričelo odnašati, plast za plastjo se je luščila in padala vame, ja, nekako sem zdrsnil v razpoko med ... v razpoko pač. Ne vem, ali je jasno, enostavno sem zdrsel in opazoval nizanje znanih slik, od sobarice do porjavelega moškega telesa na belih rjuhah. Usta razpoke so se nežno sklenila in obvisel sem v pri-

mežu mehkode, vem, sliši se zmešano, v pajčevinasti mreži, v beli megli, v mehki, jasnosti. Iz megle se je izrisala bela soba, če že poskušam opisati to plavanje med zavestjo in ... nečim, nečim pač, mehkode, bela soba in belo pohištvo, občutek, da sedim na stolu, nato slika, kako sedim na stolu sredi bele sobe, vidim sliko, hkrati pa sem v tej sliki navzoč. Okoli mene bela soba in belo pohištvo, oziram se, brez misli stisnem pest, jo dvignem do obraza in si z vso močjo zasadi prsta v očesno duplino. Tako.

Ostra bolečina me je zabila v lobanjski svod in me prikovala v telo, tako nekako, pekoča nit iz desnega očesa v teme, občutek, da mi oko poplesuje na pečlu živcev in kapilar po licu. Bliskovito sem se pognal pokonci, iz otopelosti v gost valj osuplosti, hkrati pa sem izgovarjal besede ali stavke, lahko da je bilo tudi le grgranje in sikanje, ne vem, ne spominjam se.

Naslednja slika iz zunanjšega sveta, ki v tem trenutku razpolagam z njo, je ogromno parkirišče, posuto z barvno pločevino in telesi, tavajočimi po ozkih hodnikih med avtomobili. Nepregledna mavrica parkirišča se je raztezala vse do visoke cerkve na drugi strani ploskve.

Vem, da sem nepremičen obstal in zrl v barvno morje pločevine. Mogoče so me prevzele barvne lise, ki so se skozi bele pasove megle stekale v svetleč vhod cerkve na drugi strani. Lahko da sem osupnil ob drugem prizoru, ob pogledu na pajkovo mrežo rdečih niti, ki mi je prekrivala lobanjo z ostro bolečino. Ne vem. Vsekakor me je iz tega vakuuma izsrkal dotik. Ja, prvi dotik, pravzaprav jeklen prijem na rami. Debel zlat prstan, poraščena roka in moški pri petdesetih, vsaj za glavo večji od mene. Stala sva in zrla drug v drugega, tako, vzravnano, brez začudenja, hkrati pa tudi bebavo nemo, tako nekako. Mogoče je prijatelj, sem si spretno šepnil, znanec, ki mi bo pojasnil zablodo, me z nasmehom vrnil izza steklene stene. Dotaknil se me je, torej sem ga poznal, včeraj ali nekoč prej, ja, gotovo sem ga poznal. Nasmehnil sem se in rekel:

"Hej ..."

Oster gib njegove roke in obrat za devetdeset stopinj. Z lahkoto me je privzdignil do višine svojega obraza.

"Neumnosti počenjaš. Preklet dan, Lut, ko sem te zagledal!!"

Zdi se mi, da je bil to trenutek, ko sem začel izhlapevati iz telesa in

se raztapljati z meglenimi kvadri nad parkiriščem. S tisočerimi pogledi sem zrl v svoje telo, ki je nebogljeno viselo v prijemu moškega.

"Ali ti je vsaj približno jasno, človek božji, koliko sranja ti visi nad glavo?!" Rekel je nekaj temu podobnega. Opazoval sem tresljaje svojih ustnic, napeto sem razmišljal, kaj bom rekel, vendar je telo ostalo nemo. "Se zavedaš, da me ni še nihče zajebal, ti ... ti pa me kratko malo nategneš dvakrat! Lut, ti si ... popolno govedo, ne vem, jebemti, res ne vem!"" je govoril in končno odvrigel moje telo na streho najbližjega avtomobila.

Nekaj trenutkov sva se brez besed opazovala, nato je še dodal:

"Menda ti je jasno, da se stvar definitivno zadnjic prenaša na današnji večer, sicer ... sicer ... Nima vica, Lut, nima ..." je zamahnil z roko, se obrnil in odšel.

Kaj je sledilo, ne vem, pravzaprav pa sploh ni pomembno. Verjetno sem se pogreznil v mehko avtomobilske strehe, vem, da se je iz avta zarezal v prostor piskajoč alarm. Ob meni je nenadoma obstala pobesenela ženska in me brez besed oklofotala. Iz daljave sem se opazoval, kako med njenimi brcami stopam proti najbližji gostilni in nekaj kričim, najverjetneje sem preklinjal. Spomin mi v tem trenutku narekuje besede, čeprav jih ne vidim, da me je pred gostilno ogovorilo še mlado dekle lepe postave, preden sem končno obvisel v gostilniškem veceju, zazrt v brezimnost ogledala.

Šele v tem trenutku sem se vrnil telesu. Mogoče zaradi belega prostora, ja, če dobro premislim, beli umivalniki, beli pisoarji, še med zračnimi plastmi belina in pred belino oval iz bolečine, krvi, podplutb in bledice. S hladno vodo sem zdrsel po obrazu in skozi kožo ... seveda, v trenutku sem pričel vnovič razpadati. Le trenutek mirovanja, le trenutek zbežanosti in znova so se mi razpredle po obrazu meglene lovke. Razpadal sem in razkosan tonil v zrcalno sliko zrkel, polzel v sivino brez misli, skozi nit iz očesa v oko, obdan s prijetnim hladom belih ploščic in belih umivalnikov. Pogrezal sem se v belino, v belo sobo, belo pohištvo, v ugodje, lebdeče po prostoru – tedaj sem nenadoma obsedel na stolu in dvigoval roko, kar nenadoma pred očesom z iztegnjenima prstoma, ki si jih zasajam v očesno duplino, ja, isto kot na stopnicah. Spominjam se še ostre bolečine, trajanja z razlitim očesom v roki, ni bilo začudenja niti ne

osuplosti, le razlito oko v roki, ki se razteza čez celotno dlan. Počasi sem dvignil roko in vrgel oko ob steno. Vem, sliši se noro ...

Skozi ogromno praznino prostora je švistnil top udarec. Bela barva, bel umivalnik, nihal sem na kolenih in zrl v bele vzorce na ploščicah. Obrisal sem si obraz in povsem izpraznjen obstal v gostilni nasproti izhoda. Na levi strani šank, na desni mize. Nasmeški na obrazih so me zopet polnili z občutkom, da edini v prostoru nečesa ne razumem.

"Pol ure te ni iz sekreta, Lut ..." me je zajel gostilničarjev globoki bas izza šanka. Smeh. Nisem razmišljal o smehu, tudi nisem pomislil, da ne nadziram položaja, temveč narobe. Zdi se mi, da sem v tistem trenutku prvič zaznal sled te preklete žeje, ki mi v tem trenutku trže drobovje. Stopil sem do šanka in se zastrmel v debeluha.

"Domino je očitno hudičevo dober ljubimec ..." je izpljunil vame gostilničar, ko je opazoval zatekline na mojem obrazu. Vakuumski presledek, v katerem naj bi verjetno sledila moja reakcija. Rekel nisem ničesar, zato se je znova usul val krohota. Hkrati je debeluh postavil predme kozarec - v njem je bilo za prst prozorne tekočine ter kocke ledu - ne da bi me vprašal in ne da bi jaz kaj naročil.

"Pivo," sem rekel in se mu zazrl v oči.

Začuden je obstal:

"Pivo? Samo pivo ali tudi pivo?"

To je bilo dovolj, ne vem, ampak bilo je preveč. "Samo pivo, jebemti!" sem siknil, ker se mi je jezik lepil z nebom lobanje, ker se mi je razbolelo telo sesipalo ... skratka, ker bi ga v tistem trenutku z odrešujočim zadovoljstvom kresnil po gobcu.

Bar je obnemel, debeluh je z nasmeškom vzel kozarec s prozorno tekočino in postavil predme pivo.

"Samo mirno, lepotec." Oval zamaščene kože se je izrisal tik pred menoj. Nekaj trenutkov je molčal, nato je dodal z zaupnim glasom: "Poslušaj, frajer, spravi se iz mesta ... enostavno spokaj in pojdi, zajebi vse skupaj, zajebi in se reši, človek božji ... Kaj sploh še počenjaš tu?"

Nekako sem lovil robove njegovih besed, medtem ko sem se z dolgimi požirki piva spuščal po grlu in znova vznikal z delnim olajšanjem na površje.

"Iščem se," sem rekel mirno. Vem, bilo je neumno, nepotrebno. Na

hrbtu boleča tišina, pogledi in gostilničarjev osupli nasmešek.

"Iščeš se?! Kristus, ljudje! Bog nam pomagaj, če se Lut najde, bo ..."

Dvignil sem steklenico, izpil, jo delno olajšan položil nazaj na šank, se obrnil, brez besed stopil do izhoda in ulovil še debeluhov žametni bas:

"Prvo in zadnje pivo je na račun hiše!"

Ne vem, zakaj sem v tistem trenutku stopil proti cerkvi ...

Obmolknem. Prvič se mi beseda ne prelije v novo besedo in okoli napol odprtih ustnic se mi širijo le vračajoči odmevi iz velikanskega prostora prazne cerkve. Res ne vem, zakaj sem v tistem trenutku stopil proti cerkvi, še zašepetam in dvignem pogled iz vlažnih dlani na črno zaveso prazne spovednice, ki je nemo vsrkavala mojo zgodbo o noriji današnjega dne. Mogoče zaradi visokih zidov, ovitih v nedostopnost in molk, ki ponujajo človeku premislek in zdrs vase. In spominjam se, da sem v tistem trenutku potreboval mirovanje in hkrati praznino prostora, ki bi prisluhnila mojim besedam. Ja, mogoče sem zato stopil proti cerkvi in obstal na kolenih pred prazno spovednico. Tu zdaj klečim in razmišljam o svoji nezmožnosti razmišljanja.

Zrem v mrakobno tišino prazne spovednice in preliva me velikansko olajšanje. Prostor še vedno miruje, Križani še vedno nepremično strmi z blagim pogledom v mojo smer. Zaradi bolečine v kolenih vstanem in sedem na rob spovednice. Mravljinčasti sunki v valovih polzijo iz nog v tla. Nekako sem pomirjen s seboj in z nemogočim položajem, kjub temu pa del mojega bitja vztrajno zahteva odvezo od prazne spovednice in s tem vrnitev iz navideznega v resničnost.

"Jebenti," siknem, ko spustim glavo proti kolenom - in v istem trenutku glas iz spovednice: "Naj ti bo odpuščeno!"

Glas, zvok, zvok brez človeških lastnosti, brez barve, globine, samo enakomerno razpotegnjen zvok skozi visoki obok cerkve, kot lahko valovanje nepremičnih kolobarjev zraka med hladom zidov, med oltarjem s križanim upornikom in svetlečim vhodom, med hrastovimi klopmi in barvnimi stekli, ki se pod stropom odpirajo v nebo. Glas brez dimenzij in moja osuplost ob spoznanju, da spovednica pravzaprav ni bila prazna, da moja pripoved ni zdrsela v svetlobne hlape in poniknila v pajčevinasto nebo za oblaki.

Vstanem, še vedno v šoku, kljub temu pa obdan s konicami igrivega

presenečenja, ker nenadoma nisem več sam na napačni strani steklene stene. Vstanem, stopim na drugo stran spovednice in sedem na najbližjo klopi. Izza zavese stopi telo, ovito v črno sutano, s pepelnato sivim in zgrbančenim obrazom. Brez besed pristopi in mi ponudi roko. Hladna, mlahava in rahlo vlažna se mi razleze po dlani, kot bi pograbil vlažno testo. Nasmehne se mi in blede obraz, vsajen v kroglo glave brez las, se razleze v poteze, ki, se mi dozdeva, s prejšnjim nima nikakršne zveze. Sede, se zazre v prazno spovednico in spregovori: "Ker sva – po tvoji zgodbi sodeč – očitno oba neskončno oddaljena od življenja, bi predlagal, da se zaradi najine neskončno oddaljene bližine tikava." Pomolči. "In konec koncev, saj smo na neki način vendarle vsi enaki, tako pred Bogom kot tudi pred človekom, pred nama samima."

Po tem uvodu se začuden ozrem vanj in tisočero vprašanj in nejasnosti se mi zbije v eno samo besedo: "Seveda." Nato obmolknem in zaradi mističnosti položaja, za katerega ne vem, ali je splet naključij ali pa dejanska postavitev resničnosti, ne najdem in si ne upam najti besed.

"V svojem življenju, ki sem ga posvetil izključno začudujočemu opazovanju človeških zgodb in ne, da ne bo pomote, dragi moj Lut," se ozre vame, "nikakor ne vlogi sodnika in odvezovalca grehov, saj je to neprijetno nalogo prevzela na svoja pleča država, in prav je tako, torej, v svojem življenju sem slišal in videl veliko nenavadnih zgodb ... tvoja, seveda, presega pomensko vsebino besede nenavadnost in tudi z drugimi besedami bi jo le s težavo izrazil ali opisal."

Pogledujem vanj in v pajčevino skelečih niti v telesu, v tope bolečine od udarcev in v neznosno žejo v kosteh. Pekoča žeja, ki ji ne vem izvora in pomena, žeja, ki ji je pivo prirezalo le najostrejše robove, vendar se kljub temu iz trenutka v trenutek vse bolj razrašča v drobovju. Oblikuje se v pajčevino iz kovinskih uteži, v pajčevino na mišicah in na jeziku, ki se mi obeša na možganske celice in na misli. Iščem ravnotežje in le delno sledim njegovim besedam in le delno sledim sebi.

"Kaj se dogaja ... kdo ...?" iztisnem.

Nasmehne se mi, vstane, se sprehodi do oltarja in se obrne k meni:

"Tega v svoji vseskoz zemeljski ponižnosti seveda ne vem. Ne vem, kaj se dogaja, ne vem, kdo si ali kdo si bil. Po tvoji zgodbi sodeč, bi si upal trditi edino to, da trenutno verjetno nisi nihče, pa čeprav te svet

prepoznavava kot nekoga. Kaj pa se dogaja in kdo si bil ... dragi moj Lut, tega, tega seveda ne vem. Mogoče bi te lahko rešila iz tega nemogočega položaja, če bi njegove besede," pokaže na okamenelo telo Kristusa na križu, "če bi njegove besede obmirovale v zraku za vse večne čase, to bi, če je bil res, kar je bil, seveda lahko storil. Tako pa so nam približki njegovih besed dani le s slutnjami cestinarjev, ribičev in podobno dobrih, a vseskozi zemeljskih ljudi, kot sva pač midva," slišim njegove besede in ostrino žeje v telesu, vse glasnejši in močnejši krik želje po potešitvi.

"Ha, ha, Faus! Poglej," pojoči glas in z njim grbast menih izza oltarja z mrtvo podgano v roki. S poskočnim šepanjem pristopica do plešastega meniha iz spovednice - zanj šele zdaj izvem, da mu je ime Faus - in dvigne podgano. "Poglej, Faus, tretja danes. Ha!?! Veš, kaj to pomeni? Nekdo je znotraj treh zidov!"

"Podgane, moj dragi Taus, ja, podgane, nikogar drugega razen podgan in nesrečnega Luta ..." pokaže z roko v mojo smer in Taus me očitno šele zdaj opazi. Spusti podgano in pristopica k meni. "Lut?! Je to sploh ime, ha? Lut?" Prime me za roko in me odvede do oltarja. "Vidiš!?! Vidiš? Ha? To je božja svetloba ... ja ... " Za trenutek se zamisli, spusti svojo roko in odcaplja nazaj k Fausu. "Hej, Faus, danes samo štejem," se skloni in zopet pobere podgano, "podgane, četrta danes ... še v cerkvi crkujejo, kaj je šele zunaj, a, kako je šele zunaj?!" obmolkne in prisluškuje svojim odmevom.

"Taus, prosim ..." Fausov glas.

"Počakaj, hej! Poglej, Faus, nesrečnik, nesrečnik Lut in ... in podgana," jo dvigne do višine svojega obraza. Občutek, da sem dokončno zdrknil v totalno norijo.

"Taus!!"

"Ha, Faus, ne vidiš?! Res ne vidiš? Tako je jasno, dragi moj, tako jasno ... Vedno si bil ... nadut in vzvišen. Ja!" Žalostno odkimuje z glavo, pristopica zopet k meni in pokaže s podgano v roki na Kristusovo telo. "Ali vsaj ti verjameš, človek, verjameš, da ga razumem, razumeš ... Razumem in vidim njegove besede. Moj dragi Faus je zaradi svoje pameti namreč slaboviden ..." Lesk blaznosti v njegovih očeh me prepričuje, da ne laže. Umikam se veličastni grozi, ki ga obdaja, stopam

nazaj, proti izhodu, stopam za bolečo žejo.

"Počakaj ... ti. Ne bom te klical Lut, ker to ni ime, ti boš ... ti boš ti in konec. Čakaj ..." stopa s podgano proti meni.

Žeja mi z ostrimi robovi vrta po kosteh, le s težavo potiskam ostre robove krikov nazaj v grlo. Stopam skozi rotirajoč prostor proti svetlobi izhoda, korake zasajam skozi bolečo žejo, ki me vleče iz cerkve, proč, stran, čeprav ne vem kam, samo stran.

"Vzemi, na, vzemi, ti ..." mi ponuja podgano, "Kristusovo telo, vsi smo ... Kristusovo telo ... vzemi in daj ..."

Nenadoma okamenim v mehkobi treh pogledov, ki se stekajo vame. Pogled s križa, Fausov pogled izpod križa in Tausov bebavi pogled iznad podgane.

"Boli, prekleto peče in boli v kosteh, moram proč," zaplavajo moje besede proti njim, saj moram nekaj reči, medtem ko stopam nazaj, naprej proti izhodu.

"Vrni se, beseda pomirja žejo," Fausove besede.

"Vrnil se bo, ker beseda pomirja žejo," besede Križanega.

Vakuum in nato še Tausove besede: "Si slišal, si slišal ... spregovoril je, zopet je spregovoril ... zate! Verjameš, kaj, verjameš ..." stopa vztrajno proti meni in mi ponuja podgano.

Sunkovito odprem vrata in splavam v megleno morje pločevine in teles, v megleno morje belih sob, stopam mimo parkirišča po ulici navzgor in se znova obračam k pajčevini skelečih niti v telesu, k topim bolečinam od udarcev in k neznosni žeji v kosteh, pekoči žeji, ki ji ne vem izvora in pomena.

Stopim v enosmerno ulico, parkirišče in cerkev ostajata za menoj. Telo vodim med množico ljudi, ne da bi vedel, kam grem, in ne da bi o tem razmišljal. Edino, kar je v tem trenutku resničnega, je neskončna sla po potešitvi žeje. Stopam in treščim v neizdelan kip in ta se že v naslednjem trenutku izoblikuje v lepo dekle črnih las. Zazrem se vanjo, žeja v zenicah, žeja tudi v njej, potrebuje ... nekaj, razmišljam, potrebuje ...

"Lut, daj mi, prosim ... Lut, dam ti, samo daj mi," glas agonije in zgroženosti.

"Nimam," izdavam in hočem stopiti naprej; tedaj ob meni nenadoma obmiruje črna limuzina z zatemnjenimi stekli. Vrata se odprejo in iz

notranjščine švigne glas:

"Lut, ajde noter!"

Opazujem temen vhod v limuzino, dekle, žejo v kosteh, čakam. Zavest se mi vse bolj izmika, niham, čakam.

"Zmigaj že svojo usrano rit, jebenti!!!" kovinski prijem glasu na roki, ki me vleče v avto, in takoj nato neznan obraz moškega z besnim pogledom, vsajenim pod polizane lase.

Zavzdihne, zatemnjena ulica za steklom zdrsi v gibanje. Brez volje se pogrezam v usnjene sedeže, v žejo, v utrujenost in mrak.

"Zajebi s svojimi narkomanskimi krizami!" glas iz daljave.

"Ne razumem," z muko potisnem nazaj v daljavo, prisluškujem odmevom. Zdi se mi, da slišim vračajoče krike:

"... ne razumeš ... še za cipo nisi sposoben ... to ... razumeš ... Kristus ... narkič ... Dominu zjebal dve rebri ... kaj je tu za razumet ... kaj ne razumeš ..."

Še kar padam, obdan z odmevi njegovih krikov, žeja se še vedno razkraja v belo mehko ... Nekje v daljavi se izriše ogledalo, na njem ostra bela črta, vse je jasno, četudi nerazumljivo.

Pravzaprav ne storim ničesar. Zajame me veter, vdihnem. Vsrkam belo črto s površine ogledala, kosmiči padajo skozi vesolje v lobanjo in naprej proti meni, proti kostem, čez žejo razlijejo mehko hladu. Nato predmeti skozi kozmos, udi, stavbe, obrazi, čopi las, dvig v hitrosti, skozi ukrivljene robove časa, prvi val moči in bistrosti, odprem oči in se pomirjen zagledam v moškega, ki strmi vame.

"Si se našel?"

Bliskovito sprejemam in nadziram zunanje vtise. Občutek, da položaj sploh ni tako kritično zajebran. Odhrkam se, si popravim obleko in se zadovoljen s spremembo zagledam skozi okno.

"Imaš še eno šanso, zadnjo, se razume ..." krik, molk. "Danes zvečer ... če boš še živ, seveda!" Molk, brez misli. "Stranka namreč ni nekrofil ..." Krohot, brez misli. Usnjeni sedeži, zunaj sije sonce, sije sonce, ponavljam in oprezam za belo meglo, ki se je prav do tega trenutka gostila nad mestom. Čutim moč, samozavest in prezir do histeričnega bitja poleg sebe.

"Torej," spregovorim v visokem in mirnem tonu. "Torej, kam smo

namenjeni?"

"Kam neki misliš, da smo namenjeni? Domov, frajer. Domov, da pomiriš svojo histerično cipo, ker me že tretji dan nonstop gnjavi, da si enostavno izparel!! Domov, frajer, da se urediš in spraviš k pameti, sicer je to tvoj zadnji zajebani dan!!"

V roke mi potisne papirček z naslovom. "In, Lut, bodi za boga enkrat točen!" S prezirom in hladno odločnostjo se zazrem v njegov polizani obraz.

"Ustavi!" siknem.

Avto začne v istem trenutku zmanjševati hitrost. Osupnem.

Porine me skozi vrata in besen zakriči:

"Vem, kje si doma, ti peder!!! In niti pomisli ne na kakšno neumnost ..."

Stopim iz avta, treščim z vrati in obstanem točno pred enonadstropno zmajano hišo. Za zanemarjenim vrtom popolnoma sesuta ženska postava in umazana otroka nedoločljive starosti. Slišim svoje preklinjanje ob pogledu na umazano haljo svetlordeče barve, na mastne lase, utrujen obraz s cigareto in na obupan pogled vame. Valovanje v želodcu, zato se obrnem, stopim po ulici navzdol in upam, da to ni to, vendar me že v nekaj korakih z ženskim krikom ujame dejstvo, ki si ga pred tem nisem upal priznati: "Kam spet ... kam, misliš, da greš ... a naj crknem s temi pamži, ti pa ... ti pa ..." Poki drobnih korakov, ihtenje, vendar se ne ozrem, ko še naprej drsim skozi megleno morje zraka. Nenadoma obstane pred menoj, me prime za suknjič in povleče proti otroškemu joku, proti hiši.

Obstanem sredi totalno zasvinjanega prostora. Tla so dobesedno prekrita z najrazličnejšo kramo in šaro; od oblek in čevljev do steklenic, teh je največ, umazane posode, odeje, v kotu razbit radio. Na televizorju slika, vzamem jo v roke, pogledam žensko, spet sliko, nedvomno midva, ona in jaz, midva na poroki.

"Kristus, norišnica!!!" s krikom utonem v prostor, v totalno norijo. Tipam po prostoru, umikam se ženskemu obrazu, ki se mi neprestano vsiljuje pred oči, iščem poti med predmeti na tleh, skozi vrata v sosednji prostor, tam neznansko smrdi po plesni in postani hrani, povsod umazana posoda in steklenice in zopet njen obraz, stopam nazaj, umikam se, skozi

naslednja vrata, zaprem in zaklenem.

Vonj po zasvinjanem perilu. Globoko vdihnem. Znova. Čakam v presledkih na trenutke, med histeričnim kričanjem in besnim jokom, nase. Poskušam čakati nase, obkrožen z belino, v zgroženi osuplosti. Ne vem, ali jočem ali se krohotam, in ne vem, ali naj jočem ali naj se krohotam. Iz telesa splavam proti belim stenam, vem, kaj bo sledilo, vendar mi je že popolnoma vseeno, skozi plavajočo mehkobo izgubljanja, obsedim v beli sobi z belim pohištvom, obdan z mirom in s sabo, sedim, opazujem kazalec in sredinec, ki skozi pogled zdrsneta v oko, v duplino, in že v naslednjem trenutku opazujem nihajoče oko v dlani. Top udarec, ko se oko zlepi s steno, top udarec razlitega očesa ob steno in skoraj nič, ko se izvije nit iz očesa v oko, ko drsim iz pogleda v pogled, v razcep hkratnosti dvojnega pogleda. Iz očesa na steni skozi oko v lobanjo, v razosebljeno belino, v kaos, iz katerega vedno znova vstaja pot, prazna in blatna pot z odtisi v blatu, ki se stekajo iz lobanje proti izviru pogleda v očesu na steni. Hkrati pa pogled iz lobanje skozi zrklo očesa na steni v bele hodnike in bele sobe, ki se brez konca in kraja raztezajo in prepletajo do obzorja in naprej, v bele hodnike in bele sobe, po katerih tavajo telesa in se po skrivnem redu naključja, ki to ni, srečujejo v belih hodnikih in sobah, obstanejo in si izmenjajo nekaj besed ali pa odtavajo mimo nevidna in nedostopna, nekatera telesa poskušajo celo z nasmehom, nekatera nadaljujejo tavanje skupaj, vendar vedno obdana z molkom in nedostopnostjo, drsijo med stenami, hodniki in sobami ... vidim, ko segam v dvojni pogled, zopet v steno in iz stene v lobanjo, kjer je blatna pot z odtisi v blatu, stopinje, samo pot in stopinje, ki jih je nekdo spuščal v blato proti meni in ki se zgoščajo v svetlo točko v daljavi ...

Slika zbledi, mrak, mogoče lebdenje, mogoče plavanje, lahko dvigovanje, ki vse ostreje reže navzgor proti vrhu, proti svetlobni točki, vse hitreje in ostreje in tik pred koncem poti se zlepim s svetlobnima točkama, ki sta pravzaprav zrkli. S pogledom objamem nekaj osuplih obrazov, ki visijo nad menoj. Obraz zanemarjene ženske, otroški obraz in obraz moškega, ki ga ne poznam. Oviti v rumenkasto svetlobo žarnice in obdani z belimi stenami, zaklenjeni v osuplost in zaprti v tišino. Dih mokrote na obrazu, poskus lociranja v prostoru in času ter dvig mimo

njihovih obrazov, ki so še vedno nepremično vklenjeni v osuplost. Sredi valovanja zaznavam le pekočo žejo, ki mi zopet razpreda niti po telesu. Počasi vzamem ključ iz ključavnice, pri tem jasno čutim težo njihovih pogledov, se bliskovito poženem iz kopalnice, zaprem vrata in zaklenem. Ključ odvržem skozi zaprto okno ter stopim na plano.

Prva informacija: mrak. V hišo sem stopil pri belem dnevu, torej, se mi dozdeva ... torej sem ležal ... precej časa in (stopam po ulici) ... in se sprehajal iz očesa v oko (obstanem). Izrezi filma se mi zopet vrtijo skozi mrak (zopet stopam po ulici, ki se blago spušča vpeta v koridor hiš), bela soba in belo pohištvo, do očesa v roki, do očesa na steni in do pogleda iz očesa v oko (precej ljudi se mirno sprehaja po ulici, obstanejo in opazujejo izložbe, precej ljudi in precej prekletih psov), do labirinta iz hodnikov in sob za očesom na steni in do blatne poti s stopinjami, ki vodijo proti izviru mojega pogleda (na drugi strani ceste opazim moškega s parkirišča, ki išče pot med gosto reko avtomobilov, pospešim korak do lahkega teka – poskušam nadzirati gibe mišic in možganov, režem navale panike, globoko zajamem sapo in pobijam ostre napade žeje), do blatne poti, na katero sestopim skozi pogled, in nato brez začudenja ugotovim, da se odtisi v blatu prilegajo mojim stopalom (deroča reka avtomobilov me ločuje od moškega s parkirišča, medtem ko tečeva vsak na svoji strani ulice, in prav v trenutku, ko mi pod podplati zahrustlja mačkin vrat, zaslišim za seboj žensko vreščanje – pospešen pulz v sencih in lobanji, osuplost in začudenje, ki se raztezata v prve signale panike, spustim se v tek), stopim na pot, v nasprotni smeri že enkrat prehojene poti, pajčevinasta svetloba meglenih kvadratov in samo še koraki, ki postajajo vse lažji in bolj igrivi (z moškim na drugi strani ceste tečeva vzporedno in približevanje ženskega kričanja za menoj, ozrem se in zagledam črno limuzino, drsečo poleg mene, zagledam polizano faco in zrkla, polna belega prahu, ki kričijo, preklinjajo in stiskajo pesti, vendar besede zdrsnejo mimo mene, ne razumem in ne slišim jih – zajema me popolna panika, ki fokusira celotno sliko na rdečo črto med telesi na ulici, na rešilno pot, na vrtoglave vijuge rdeče niti, ki se polagajo iz polnih molov piskajočih pljuč in pekočih mišic na pločnik), stopam in z nasmehom na obrazu opazim manjšanje svojih korakov v blatu, hkratno

manjšanje odtisov in krčenje stopal, nog, manjšanje telesa, to se pravzaprav spreminja v otroško telo (pridrvim do velikanskega parkirišča in se brez misli spustim v avtomobilsko polje brez konca in kraja, z leve drvi proti meni moški s parkirišča, limuzina obstane in moški s polizanimi lasmi plane proti meni z desne, drsim skozi labirint iz pajčevine, drsim med avtomobili in iščem poti – bolečina v telesu se zbije v morilsko moč, ki me nosi med gosto posejanimi avtomobili, ki me dviga v rjojenje in edino misel: stran iz te norije, samo stran ...), stopam v otroškem telesu po blatni poti, v golem telesu v capljajočih korakih, stopam skozi otroško telo z nasmehom in lahkostjo, stopam proti svetlobi (obkrožen obstanem in se naslonim na avto; pred menoj ženska, na levi velika moška postava s parkirišča in na desni zrkla, zabita z belim prahom; v trenutku spletemo očesne nitke v prozoren klobčič, nato pa se telo samo izmuzne iz zanke negibnosti, sem le še opazovalec in jetnik, ko se poženem na streho najbližjega avtomobila in zaobidem dvodimenzionalno zanko skozi tretjo dimenzijo, po avtomobilskih strehah nad njihovimi glavami oddivjam mimo njihovih hlastajočih rok, švigam med sirenami, ki se dvigujejo iz ran na pločevinskih strehah, množica ljudi iz vseh smeri, ki se poženejo proti meni – čepim v telesu in skozi okna zrkel opazujem divje zamahe udov po zraku), stopicam v telescu, padam na kolena in le s težavo poiščem naslednji korak, capljam z brezzobimi usti, z mehko kožo in s prvim puhom na glavi proti svetlobi (piskajoče morje pločevine in rjojenje razbeljene mase ljudi, ki teče za menoj, z globokim dihom vetra zaplavam z avtomobilskih streh na cesto in naprej proti cerkvi, za trenutek obstanem pred svetlobo, ki ovija vhod), v telescu ne nadziram več gibov, ne usmerjam več tavajočega pogleda, le z zadnjim dvigom volje odložim telo na blatni rob (zdrvim v cerkev in se v dolgem skoku poženem na oltar, na razpetega jetnika, z vročičnimi rokami v njegov obraz in z nogami okoli križa in izsušenega telesa, med kriki menihov se mu obraz oblikuje v solze in v solzah se utopim ob prvem udarcu izpod oltarja), s telescem zdrsim prek roba in padam, padam skozi svetleč obok maternice in se sklepam v sebi, se sklenem vase in vdihnem vprašujočo tišino.